

Handläggare
Barbro Karlsson
Telefon: 08-508 36 218**Till**
Äldrenämnden
den 25 mars 2014

Motion (2013:76) om frihet inom äldreomsorgen

Svar på remiss från kommunstyrelsen gällande motion av
Christopher Ödmann (MP), dnr. 327-1747/2013.

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar att som svar på remissen överlämna detta
tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Eva Frunk-Lind
direktör

Raili Karlsson
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i remiss begärt äldrenämndens yttrande
angående motion (2013:76) om frihet i äldreomsorgen av
Christopher Ödmann (MP). Motionären föreslår att
biståndsbedömningen tas bort när äldre ska välja om de vill bo kvar
hemma eller på servicehus samt att biståndsbedömningen övergår
till att ge stöd för vilken omsorg den enskilde äldre bör ha i sitt eget
boende eller på sitt servicehus.

Äldrenämnden har i uppdrag att följa och analysera avslag på
ansökan om boende på servicehus. I uppdraget ligger också att se
över bedömningsgrunderna för att erhålla en plats på servicehus
samt att utreda förutsättningarna för att införa valfrihetssystem för
servicehus. I förslag till reviderade riktlinjer för handläggning inom
socialtjänstens äldreomsorg, som antogs av äldrenämnden i
december 2013, anges att biståndsbedömning för servicehusboende
ska grunda sig på en helhetsbedömning med fokus på den enskildes
upplevelse av otrygghet där även ålder ska beaktas.

För bistånd som ges med stöd av socialtjänstlagen (SoL), krävs någon form av bedömning av behovet. Det är med nuvarande lagstiftning därför inte juridiskt möjligt att helt ta bort momentet med biståndsbedömning för insatser som beviljas enligt SoL. Det som föreslås i motionen överensstämmer däremot med vad som införts för de servicehus som staden omvandlat till seniorboende respektive trygghetsboende. Vidare utgör en stor del av dagens biståndsbedömning att ”ge stöd” genom att utreda, bedöma och fatta beslut om vilka insatser som den enskilde har behov av i sitt hem.

Regeringen har nyligen tillsatt utredningen ”Åtgärder för att främja äldres hälsa, trygghet och självbestämmande”. Ett av utredningens uppdrag är att se över kommunernas möjlighet att erbjuda äldreomsorg eller annan service utan traditionell biståndsbedömning. Äldreförvaltningen välkomnar en sådan översyn och kommer att bevaka denna utredning som ska presentera sina förslag i december 2015.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har i remiss begärt äldrenämndens yttrande angående motion (2013:76) om frihet i äldreomsorgen av Christopher Ödmann (MP).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen upphandling och utveckling. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 18 mars 2014. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 19 mars 2014.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige anför Christopher Ödmann (MP) att biståndsbedömning för beslut om de äldre ska få omsorg i hemmet eller på servicehus har spelat ut sin roll. Detta då staden har lediga lägenheter i servicehus och många äldre vill flytta till servicehus.

Motionären föreslår med anledning av detta att biståndsbedömningen tas bort när äldre ska välja om de vill bo kvar hemma eller på servicehus samt att biståndsbedömningen övergår till att ge stöd för vilken omsorg den enskilde äldre bör ha i sitt eget boende eller på sitt servicehus.

Äldreförvaltningens synpunkter

I budget 2014 anges att servicehusen ska kvarstå som en av flera boendeformer så länge efterfrågan finns. Äldrenämnden har i uppdrag att följa och analysera avslag på ansökan om boende på servicehus. I uppdraget ligger också att se över bedömningsgrunderna för att erhålla en plats på servicehus samt att utreda förutsättningarna för att införa valfrihetssystem för servicehus.

I december 2013 antog äldrenämnden förslag till reviderade riktlinjer för handläggning inom socialtjänstens äldreomsorg. Förslaget har överlämnats till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige. I de föreslagna riktlinjerna anges att biståndsbedömning för servicehusboende ska grunda sig på en helhetsbedömning med fokus på den enskildes upplevelse av otrygghet där även ålder ska beaktas.

För bistånd som ges med stöd av socialtjänstlagen (SoL), krävs någon form av bedömning av behovet. Det är med nuvarande lagstiftning därför inte juridiskt möjligt att helt ta bort momentet med biståndsbedömning för insatser som beviljas enligt SoL. Biståndsbedömningen kan dock förenklas på olika sätt såsom exempelvis görs i staden avseende trygghetslarm där personer 65 år och äldre som ansöker om denna insats beviljas detta.

Det som föreslås i motionen överensstämmer däremot med vad som införts för de servicehus som staden omvandlat till seniorboende respektive trygghetsboende. I och med att dessa boendeformer inte omfattas av begreppet särskilt boende enligt SoL, innebär det att de äldre som vill, själva kan välja att flytta till ett seniorboende eller trygghetsboende utan föregående biståndsbedömning.

Vidare utgör en stor del av dagens biståndsbedömning att ”ge stöd” genom att utreda, bedöma och fatta beslut om vilka insatser som den enskilde har behov av i sitt hem. Detta oavsett om den enskilde bor i ordinärt boende, inklusive seniorboende och trygghetsboende, eller i servicehus.

Regeringen har nyligen tillsatt utredningen ”Åtgärder för att främja äldres hälsa, trygghet och självbestämmande”. Ett av utredningens uppdrag är att se över kommunernas möjlighet att erbjuda äldreomsorg eller annan service utan traditionell biståndsbedömning. Äldreförvaltningen välkomnar en sådan översyn och kommer att bevaka denna utredning som ska presentera sina förslag i december 2015.

Bilagor

1. Motion (2013:76) om frihet inom äldreomsorgen av Christopher Ödmann (MP), dnr. 327-1747/2013.